

prima instanță - (Judecătoria Bălți) S. Ghercavii
instanța de apel - (Curtea de Apel Bălți) A. Gheorghieș, A. Toderaș, A. Albu

ÎNCHEIERE

26 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,
judecători

Valentina Clevadî
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de avocatul Eduard Digore în interesele Anei (Sanciuc) Botnari,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ana (Sanciuc) Botnari împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Marsharcon”, intervenienți accesorii Oficiul Cadastral Teritorial Bălți filiala Întreprinderii de Stat „Cadastru”, Societatea cu Răspundere Limitată „Blanșir” și Procuratura Generală a Republicii Moldova, cu privire la constatarea îmbogățirii fără justă cauză și repararea prejudiciului cauzat prin îmbogățire fără justă cauză,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 22 noiembrie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de Procuratura Generală a Republicii Moldova și cererea de alăturare la apel a Societății cu Răspundere Limitată „Marsharcon”, casată integral hotărârea Judecătoriei Bălți din 30 septembrie 2015 și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată,

precum și, împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 12 ianuarie 2016, prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea înaintată de avocatul Eduard Digore în interesele Anei (Sanciuc) Botnari privind emiterea unei încheieri de a nu da curs cererii de apel declarată de Procuratura Generală a Republicii Moldova împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți din 30 septembrie 2015,

și împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 19 ianuarie 2016, prin care s-a respins cererea de recuzare a completului de judecată a Curții de Apel Bălți, înaintată de avocatul Eduard Digore în interesele Anei (Sanciuc) Botnari,

c o n s t a t ă:

La 23 octombrie 2014 Ana (Sanciuc) Botnari a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Marsharcon”, intervenienți accesorii OCT Bălți filiala ÎS „Cadastru”, SRL „Blanșir” și Procuratura Generală, prin care a solicitat:

- constatarea îmbogățirii fără justă cauză a pârâtului SRL „Marsharcon” în valoarea de investiție în sumă de 35 275 euro, achitată de către Ana (Sanciuc) Botnari în construcția cu nr. cadastral 0300201.860.01 din mun. Bălți, str. Bulgară, situată pe terenul cu nr. cadastral 0300201.860, conform contractului nr. 43-BL/2 din 08 octombrie 2008;

- obligarea pârâtului SRL „Marsharcon” la repararea prejudiciului cauzat prin îmbogățirea fără justă cauză prin transmiterea în natură către reclamanta Ana (Sanciuc) Botnari a unui apartament cu aceleași caracteristici și suprafață similară apartamentului nr. 61, cu 3 camere, la etajul 7, scara 2, cu suprafața totală de 107,5 m.p., în care a investit Ana (Sanciuc) Botnari conform contractului nr. 43-BL/2 din 08 octombrie 2008 de investiție a capitalului privat în obiectul construcției nr. 3-08-11, pe terenul cu nr. cadastral 0300201.860, transmis de către Procuratura Generală (fie și suprafață mai mică în cazul modificării proiectului de construcție) din aceeași construcție cu aplicarea instituției compensării în caz de necesitate, prin obligarea reclamantei la plata diferenței.

În motivarea acțiunii a indicat că la 07 mai 2008 Procuratura Generală a încheiat cu SRL „Blanșir” contractul de colaborare conform căruia, prima a transmis terenul cu nr. cadastral 0300201.860 amplasat pe str. Bulgară din mun. Bălți, iar ultima s-a obligat să construiască pe acest teren, în termen de 18 luni, un bloc locativ cu 9 etaje și 2 scări, a câte 36 apartamente, care ulterior urma să-l transmită colaboratorilor procuraturii, și anume 50% din suprafața locativă construită la prețul de 320 euro pentru un metru pătrat.

Totodată, SRL „Blanșir” în temeiul aceluiași contract era în drept să transmită terților persoane celelalte 50% din suprafața locativă construită, la prețul de 450 euro.

Ulterior, la 08 octombrie 2008, între SRL „Blanșir” și Ana Sanciuc (Botnari) a fost încheiat contractul nr. 43-BL/2 de investiție a capitalului privat în obiectul construcției nr.3-08-11, anume pe terenul cu nr. cadastral 0300201.860, transmis de către Procuratura Generală.

Conform pct. 1.1 al acestui contract, Anei Sanciuc (Botnari) îi revenea apartamentul nr. 61, cu 3 camere, la etajul 7, scara 2, cu suprafață totală de 107,5 m.p., la prețul de 450 euro/mp.

Conform pct. 2.1 din contract, costul total al apartamentului constituia 48 375 euro.

La pct. 3.1 al contractului se prevede că beneficiarul se obligă să achite plata apartamentului, conform pct. 2.1 a prezentului contract, conform graficului, în care se indică efectuarea plății de 35 275 euro la 08 octombrie 2008 și 12 100 euro la 17 mai 2009.

Astfel, reține reclamanta că la 08 octombrie 2008, conform dispoziției de încasare nr. 83, a achitat în casa SRL „Blanșir” suma de 1 mln. 200 mii lei, care la acea dată constituia 80 344 euro, dintre care 35 275 euro au revenit pentru plata apartamentului indicat, conform graficului de plată, iar cealaltă sumă s-a achitat în contul altor două apartamente din alt bloc locativ, care se construiau pe terenul cu nr. cadastral 0300201.806.

Remarcă că, potrivit pct. 4.1.2 din contract, antreprenorul s-a obligat să finiseze construcția nu mai târziu de 31 decembrie 2009 și să asigure darea în exploatare prin aprobarea actului de dare în exploatare.

Menționează că prin notificarea nr. 17 din 18 august 2009 SRL „Blanșir” a comunicat reclamantei obligația sa în calitate de Beneficiar, care decurgea din contractele nr. 39-BL/1 din 08 octombrie 2008, nr. 40-BL/1 din 08 octombrie 2008 și nr. 43-BL/2 din 08 octombrie 2008, de achitare integrală a prețului convenit pentru apartamente conform orarului stabilit. Astfel, SRL „Blanșir” a recunoscut în formă scrisă că datoria în sumă de 36 700 euro se referea exclusiv la contractele nr. 39-BL/1 din 08 octombrie 2008, nr. 40-BL/1 din 08 octombrie 2008 și nr. 43-BL/2 din 08 octombrie 2008, care urma a fi executat în termenii stabiliți.

Indică reclamanta că, în rezultatul deplasării la fața locului a constatat că construcția blocului locativ, care conține apartamentul obiect al contractului nr. 43-BL/2 din 08 octombrie 2008, s-a stopat și că obligațiile care decurg din acest contract nu au fost

executate de către SRL „Blanșir”, lucrările nefiind finisate, deși termenul de dare în exploatare a apartamentului era data de 31 decembrie 2009.

Astfel, întrucât a dedus că SRL „Blanșir” nu-și va executata obligațiile în termen și deoarece nu i-a fost comunicată vreo modificare a termenului de dare în exploatare a apartamentului, obiect al contractului nr. 43-BL/2 din 08 octombrie 2008, reclamanta a decis să nu achite temporar sumele de bani restante.

Susține că prin scrisoarea nr. 36-13/13-72 din 19 februarie 2013, Procuratura Generală a informat-o că la 10 octombrie 2012 a reziliat contractul de colaborare nr. 31-197 din 07 mai 2008 cu SRL „Blanșir”, Procuraturii Generale fiindu-i restituit terenul cu suprafață de 0,25 ha, situat în mun. Bălți, str. Bulgară, 17.

Prin urmare, consideră reclamanta Ana (Sanciuc) Botnari că Procuratura Generală, în lipsa acordului tuturor investitorilor, a intrat în posesia construcției cu 2 etaje, construită de SRL „Blanșir” pe terenul cu număr cadastral 0300201.806, și din mijloacele financiare ale ei.

Mai indică că ulterior, la 26 noiembrie 2012, Procuratura Generală a încheiat un contract cu SRL „Marsharcon” care urma să execute lucrările preconizate inițial pe terenul cu nr. cadastral 0300201.860, având loc de fapt o cesiune de creanță.

Procuratura Generală pe lângă transmiterea terenului cu nr. cadastral 0300201.860, a transmis și construcția cu 2 etaje de pe acest teren aferent, obligând SRL „Marsharcon” să încheie contracte de investiție succesive doar cu procurorii, omițând faptul că Ana (Sanciuc) Botnari poseda la acel moment și în prezent drepturi egale asupra acestei construcții cu procurorii investitori.

Susține Ana (Sanciuc) Botnari că ulterior a înaintat la Judecătoria Bălți o cerere privind declararea valabilității contractului nr. 43-BL/2 din 08 octombrie 2008 încheiat cu SRL „Blanșir” și obligarea OCT Bălți filiala ÎS „Cadastru” de a înscrie în Registrul bunurilor imobile contractul de investiție nr. 43-BL/2 din 08 octombrie 2008 asupra apartamentului nr. 61, cu 3 camere, la etajul 7, scara 2, cu suprafață totală de 107,5 m.p., situat în mun. Bălți, str. Bulgară.

Iar prin încheierea Judecătoriei Bălți din 02 octombrie 2013 s-a admis cererea privind recunoașterea valabilității contractului de investiție 43-BL/2 din 08 octombrie 2008 asupra apartamentului nr. 61, cu 3 camere, la etajul 7, scara 2, cu suprafață totală de 107,5 m.p., situat în mun. Bălți, str. Bulgară, din construcția amplasată pe terenul aferent cu nr. cadastral 0300201.860, valoarea investiției în sumă de 35 275 euro achitate de către Ana (Sanciuc) Botnari conform contractului de investiție nr. 43-BL/2 din 08 octombrie 2008 și necesitatea înregistrării la OCT Bălți filiala ÎS „Cadastru” în Registrul bunurilor imobile.

Reține Ana (Sanciuc) Botnari că, prin notificarea din 09 iulie 2014 adresată SRL „Marsharcon” a indicat că, este titularul dreptului de investiție în egală măsură cu procurorii care au investit în aceeași construcție de pe terenul cu nr. cadastral 0300201.860 și că este disponibilă să încheie cu SRL „Marsharcon” contractul de investiție succesiv cu recunoașterea capitalului privat deja investit pentru construcția nr. cadastral 0300201860.01, și anume a sumei de 35 275 euro, și să negocieze noile condiții sau prețuri de piață survenite suplimentar.

Însă, prin scrisoarea nr. 66/14 din 11 iulie 2014, SRL „Marsharcon” i-a comunicat că, blocul locativ S+P+8, 9 etaje, cu 90 apartamente, situat pe str. Bulgară, 120E, mun. Bălți, nr. cadastral 0300201.860, nu are la etajul 7, apartamentul 61, cu suprafață de 107,5 m.p. și la momentul semnării contractului între Ana (Sanciuc) Botnari și SRL „Blanșir”, etajul respectiv nici nu era construit, începutul lucrărilor fiind la 15 iulie 2013.

În acest sens, remarcă reclamanta că contractul de investiție nr. 43-BL/2 din 08 octombrie 2008 încheiat cu SRL „Blanșir” este un contract de antrepriză, prin care antreprenorul SRL „Blanșir” s-a obligat la efectuarea lucrărilor de construcție, iar reclamanta să achite prețul convenit.

Astfel, a fost demonstrat faptul că reclamanta și-a îndeplinit obligațiile de plată parțială a prețului contractului, însă, din cauza neexecutării integrale a obligațiilor asumate de antreprenorul SRL „Blanșir”, a stopat efectuarea în continuare a plăților.

Respectiv, din moment ce continuarea executării lucrărilor aceleiași construcții, executate și din banii investiți de către reclamantă, a fost preluată de către pârâtul SRL „Marsharcon”, acesta, în calitate de antreprenor, a preluat și obligațiile asumate de precedentul antreprenor, și anume, de a continua executarea construcției apartamentului care constituie un bun viitor, în favoarea reclamantei, care a investit mijloace bănești în construcția cu nr. cadastral 0300201.860.01, în sumă de 35 275 euro.

Reieșind din cele menționate, afirmă că SRL „Marsharcon” s-a îmbogățit fără justă cauză în limita valorii bunurilor în sumă de 35 275 euro, investită în construcția cu nr. 0300201.860.01, și consideră că sunt în prezența unui raport obligațional a unei îmbogățiri fără justă cauză, avându-l ca subiect pe dobânditorul patrimoniului, pârâtul SRL „Marsharcon”, care fără temei legal și-a majorat activul patrimoniului și a dobândit de la reclamantă prestația executată conform contractului de investiție din 08 octombrie 2008, prin investirea în construcția cu nr. cadastral 0300201.860.01 a sumei de 35 275 euro, care a fost preluată conform acordului semnat cu Procuratura Generală, ce îndreptățește reclamanta de a solicita și obține restituirea în natură a bunului viitor, și anume, a unui apartament cu caracteristicile similare celor descrise în contractul de investiție din 08 octombrie 2008, conform art. 1392 alin. (1) Codul civil.

Astfel, reține că Procuratura Generală prin rezilierea contractului de colaborare nr. 31-197 din 07 mai 2008 cu SRL „Blanșir” și, respectiv, prin încheierea la 26 noiembrie 2012 a unui nou contract cu SRL „Marsharcon” pentru continuarea executării lucrărilor preconizate inițial pe terenul cu nr. cadastral 0300201.860, de fapt a efectuat o cesiune de creanță prin care a transmis dreptul de a finaliza construcția locativă pe terenul respectiv de la SRL „Blanșir” către SRL „Marsharcon”, însă fără a transmite garanțiile și drepturile accesorii, unul dintre care constă în dreptul de investiție al Anei (Sanciuc) Botnari, fapt ce contravine prevederilor art. 558 Cod civil.

Respectiv, din moment ce SRL „Marsharcon”, fiind cesionarul creanței cedate de Procuratura Generală, a semnat contractul de continuare a executării lucrărilor de construcție și benevol, conform art. 558 alin. (2) Codul civil, și-a asumat și preluat atât garanțiile, cât și drepturile accesorii, inclusiv dreptul de investiție al Anei (Sanciuc) Botnari.

Consideră reclamanta că, din moment ce este beneficiara dreptului de proprietate a unui bun viitor din construcția cu nr. cadastral 0300201.860.01, fapt recunoscut și prin încheierea Judecătorei Bălți 02 octombrie 2013, și beneficiază de drepturi egale cu ceilalți investitori, în situația în care pârâtul nu va putea identifica un apartament cu caracteristici și suprafață analogică obiectului contractat cu SRL „Blanșir”, urmează a fi aplicate prevederile instituției compensării.

Astfel, fiind în prezența unei cesiuni de creanță, în situația în care reclamanta este în drept să opună pârâtului creanța sa și să solicite compensarea acesteia prin oferirea unui alt apartament cu alte caracteristici și suprafață din aceeași construcție, fiind în prezența unei creanțe neechivalente de acoperit creanța în valoarea sumei investite doar în limitele suprafeței apartamentului ce va face obiectul noului contract de investiție, iar restul valorii

fie de restituit, fie inclus în prețul suplimentar eventual solicitat de pârât pentru finisarea construcției noului obiect contractat.

Prin hotărârea Judecătorei Bălți din 30 septembrie 2015 cererea de chemare în judecată înaintată de Ana (Sanciuc) Botnari împotriva SRL „Marsharcon”, intervenienți accesorii OCT Bălți filiala ÎS „Cadastru”, SRL „Blanșir” și Procuratura Generală, s-a admis integral.

S-a constatat faptul îmbogățirii fără justă valoare a pârâtului SRL „Marsharcon” în valoare de investiție în sumă de 35 275 euro, achitată de către Ana (Sanciuc) Botnari în construcția cu nr. cadastral 0300201.860.01, conform contractului nr. 43-BL/2 din 08 octombrie 2008.

S-a obligat SRL „Marsharcon” să repare prejudiciul cauzat prin îmbogățire fără justă cauză prin:

- Transmiterea în natură către reclamanta Ana (Sanciuc) Botnari a unui apartament cu aceleași caracteristici și suprafață similară apartamentului nr. 61, cu 3 camere, la etajul 7, scara 2, cu suprafață totală de 107,5 m.p., în care a investit Ana (Sanciuc) Botnari conform contractului nr. 43-BL/2 din 08 octombrie 2008 de investiție a capitalului privat în obiectul construcției nr. 3-08-11, pe terenul cu nr. cadastral 0300201.860 transmis de către Procuratura Generală.

- În cazul modificării proiectului de construcție, să transmită varianta existentă din aceeași construcție cu nr. cadastral 0300201.860.01 de pe str. Bulgară, mun. Bălți, situat pe terenul cu nr. cadastral 0300201.860, cu aplicarea instituției compensării prin obligarea reclamantei la plata diferenței.

S-a încasat de la SRL „Marsharcon” în beneficiul Anei (Sanciuc) Botnari, cu titlu de cheltuieli de judecată pentru taxa de stat, suma de 25 000 lei.

La 23 octombrie 2015 Procuratura Generală a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Bălți din 30 septembrie 2015, solicitând casarea hotărârii, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă integral.

În ședința de judecată din 12 ianuarie 2016, avocatul Eduard Digore în interesele Anei (Sanciuc) Botnari a înaintat cerere prin care a solicitat emiterea unei încheieri de a nu da curs cererii de apel declarată de Procuratura Generală împotriva hotărârii Judecătorei Bălți din 30 septembrie 2015.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 12 ianuarie 2016 s-a respins ca neîntemeiată cererea înaintată de avocatul Eduard Digore în interesele Anei (Sanciuc) Botnari privind emiterea unei încheieri de a nu da curs cererii de apel declarată de Procuratura Generală împotriva hotărârii Judecătorei Bălți din 30 septembrie 2015.

La 12 ianuarie 2016 avocatul Eduard Digore în interesele Anei (Sanciuc) Botnari a înaintat cerere de recuzare a completului de judecată a Curții de Apel Bălți.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 19 ianuarie 2016 s-a respins cererea de recuzare a completului de judecată a Curții de Apel Bălți, înaintată de avocatul Eduard Digore în interesele Anei (Sanciuc) Botnari.

În ședința de judecată din 09 februarie 2016, avocatul Eduard Digore în interesele Anei (Sanciuc) Botnari a înaintat cerere prin care a solicitat emiterea unei încheieri prin care cererea de apel declarată de Procuratura Generală împotriva hotărârii Judecătorei Bălți din 30 septembrie 2015 să fie restituită ca fiind depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 22 martie 2016 s-a scos de pe rol cererea de apel declarată de Procuratura Generală împotriva hotărârii Judecătorei Bălți din 30 septembrie 2015, ca semnată și depusă de o persoană neîmputernicită.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 11 mai 2016 s-a admis recursul declarat de Procuratura Generală, s-a casat încheierea Curții de Apel Bălți din 22 martie 2016 și s-a restituit cauza spre judecare la Curtea de Apel Bălți.

La 08 noiembrie 2016, în cadrul ședinței de judecată, SRL „Marsharcon”, a depus cerere de alăturare la apelul declarat de Procuratura Generală, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriei Bălți din 30 septembrie 2015, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă integral.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 08 noiembrie 2016 s-a primit pe rol cererea de alăturare la apel formulată de SRL „Marsharcon”.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 22 noiembrie 2016 s-a admis apelul declarat de Procuratura Generală și cererea de alăturare la apel a SRL „Marsharcon”.

S-a casat integral hotărârea Judecătoriei Bălți din 30 septembrie 2015 și s-a emis o nouă hotărâre prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Ana (Sanciuc) Botnari împotriva SRL „Marsharcon”, intervenienți accesorii OCT Bălți filiala ÎS „Cadastru”, SRL „Blanșir” și Procuratura Generală, s-a respins.

La 28 februarie 2017 avocatul Eduard Digore în interesele Anei (Sanciuc) Botnari a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 22 noiembrie 2016, a încheierii Curții de Apel Bălți din 12 ianuarie 2016 și încheierii Curții de Apel Bălți din 19 ianuarie 2016, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Bălți din 30 septembrie 2015.

În motivarea recursului, avocatul Eduard Digore în interesele Anei (Sanciuc) Botnari a exprimat dezacordul cu decizia și încheierile instanței de apel, considerându-le neîntemeiate, contrare legii și pasibile de a fi casate.

Astfel, invocă recurentul că instanța de apel a apreciat eronat probele, încălcând normele de drept material și procedural.

În acest sens, susține că la emiterea deciziei recurate au fost încălcate normele de drept material prin neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată. Or, în condițiile în care Procuratura Generală a reziliat contractul de colaborare cu SRL „Blanșir” și a încheiat un alt contract cu SRL „Marsharcon”, prin care ultimul a primit construcția cu două nivele executată de către SRL „Blanșir” și și-a asumat obligația de a continua efectuarea lucrărilor preconizate inițial, se constată o cesiune prin care SRL „Marsharcon” a preluat de la SRL „Blanșir” toate obligațiile, garanțiile și drepturile accesorii, printre care și dreptul de investiție al Anei (Sanciuc) Botnari alături și cumulativ cu ale celorlalți investitori.

Menționează că circumstanțele respective au fost corect stabilite de către instanța de fond în hotărârea din 30 septembrie 2015, însă aceasta a fost casată de către instanța de apel, care a ignorat prevederile art. 1389 Cod civil.

Totodată, instanța de apel nu a aplicat dispozițiile art. 656 Cod civil, deși raporturile juridice din prezenta speță cereau aplicarea acestuia.

Mai invocă recurentul că instanța de apel, contrar prevederilor art. 130 Codul de procedură civilă, a apreciat arbitrar probele și a pus la baza deciziei emise un act care nu a fost întocmit cu participarea și interpelarea Anei (Sanciuc) Botnari, deși aceasta este unul dintre investitorii bunului imobil respectiv, fapt confirmă inclusiv prin încheierea Judecătoriei Bălți din 02 octombrie 2013.

Totodată, susține că cererea de apel a fost înaintată fără respectarea rigorilor normelor de procedură civilă, fapt admis prin încheierea din 12 ianuarie 2016, or, Procuratura Generală, contestând hotărârea instanței de fond, nu s-a conformat prevederilor art. 365 alin. (4) Codul de procedură civilă și nu a achitat taxa de stat, iar

acest fapt urma a se solda cu emiterea de către instanța de apel, în temeiul art. 368 Codul de procedură civilă, a unei încheieri prin care să nu fie dat curs cererii de apel.

Cu toate acestea, prin încheierea din 12 ianuarie 2016, examinând cererea înaintată, instanța a respins cererea, întemeindu-și poziția pe prevederile art. 85 lit. i) Codul de procedură civilă, care nu sunt aplicabile speței, dat fiind faptul că Procuratura Generală a avut calitatea de intervenient accesoriu, care în temeiul art. 68 Codul de procedură civilă, are drepturile și obligațiile procedurale ale părții căreia i se alătură, iar partea căreia i s-a alăturat nu este scutită de la plata taxei de stat.

La fel, invocă recurentul că cererea de apel a fost soluționată de către un complet de judecată imparțial, fapt admis prin încheierea 19 ianuarie 2016.

În acest sens, susține că circumstanțele sus menționate confirmă interesul și părtinirea instanței, or, completul de judecată și-a exprimat opinia referitor la corespunderea cererii de apel reglementărilor procesual civile în condițiile în care reținerea acesteia spre examinare s-a făcut cu încălcarea legii.

Astfel, afirmă că încheierea din 19 ianuarie 2016 a fost emisă cu încălcarea art. 50 alin. (1) lit. e) Codul de procedură civilă care prevede că, judecătorul care judecă pricina urmează a fi recuzat dacă are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea pricinii ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

Prin urmare, consideră că prin admiterea ilegalităților vădite în cadrul prezentului proces, se denotă cert lipsa de imparțialitate și obiectivitate a judecătorilor care prin acțiunile sale au dus la încălcarea dreptului Anei (Sanciuc) Botnari la un proces echitabil consacrat în art. 6 CEDO, și nu în ultimul rând la încălcarea principiului contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale, prevăzut de art. 26 alin.(3) Codul de procedură civilă.

Prin referința din 19 aprilie 2017, Procuratura Generală, reprezentată prin procură de Cristina Corciu, a indicat că recursul declarat de avocatul Eduard Digore în interesele Anei (Sanciuc) Botnari este neîntemeiat și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, solicitând respingerea acestuia ca fiind inadmisibil.

Prin cererea din 20 aprilie 2017 OCT Bălți filiala ÎS „Cadastru” a indicat că la materialele cauzei este anexată referința din 31 decembrie 2014 și solicită să fie luată în considerație și la examinarea prezentului recurs.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, având în vedere că copia deciziei recurate, expediată în adresa participanților la proces la 03 ianuarie 2017, a fost recepționată de către reprezentantul recurenteii la 06 ianuarie 2017 (vol. II f.d. 49), în conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul declarat la 28 februarie 2017 se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [*cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230*]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (*Luordo împotriva Italiei, pct. 85*). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (*Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45*).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (*a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39*).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (*Helmerts împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A*).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de avocatul Eduard Digore în interesele Anei (Sanciuc) Botnari nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

Cu privire la încheierile Curții de Apel Bălți din 12 ianuarie 2016 și din 19 ianuarie 2016, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

În conformitate cu art. 426 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se depune și se examinează în modul stabilit de prezentul capitol, cu excepțiile stabilite de prezenta secțiune.

În conformitate cu art. 429 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, încheierile date în apel pot fi atacate cu recurs numai o dată cu decizia, cu excepția cazurilor când, potrivit legii, pot fi atacate separat cu recurs și când încheierea face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului. Recursul împotriva deciziei se consideră declarat și împotriva încheierilor, chiar dacă acestea au fost emise după pronunțarea hotărârii atacate cu recurs.

Astfel, Colegiul reține că potrivit normelor de drept citate supra, încheierile Curții de Apel Bălți din 12 ianuarie 2016 și din 19 ianuarie 2016 sunt susceptibile de a fi atacate doar odată cu fondul deciziei, pe când, la caz, recursul declarat de către avocatul Eduard Digore în interesele Anei (Sanciuc) Botnari împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 22 noiembrie 2016, se declară inadmisibil, respectiv, verificând legalitatea deciziei din 22 noiembrie 2016, Completul reține că și încheierile contestate sunt întemeiate.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de avocatul Eduard Digore în interesele Anei (Sanciuc) Botnari se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Valentina Clevadi

judecători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari